

ROSKILDE
KOMMUNE

Monitering af løvfrø i søer ved Svogerslev og Boserup

Veje og Grønne områder Roskilde Kommune 2020

Rapporten er udarbejdet for **Veje og Grønne Områder, Roskilde Kommune af Amphi-Consult ApS v. Peer Ravn. Feltarbejde udført af Hans Ole Hansen & Peer Ravn.**

Forsidefoto: Peer Ravn. Fotos må ikke anvendes uden Amphi-Consults tilladelse.

Registrering af løvfrø-forekomster i ved Svogerslev og Boserup:

I forbindelse med et større, kommunalt naturplejeprojekt, der i årene fra 2012-2015 reintroducerede løvfrø til Roskilde Kommune succesrigt, har **"Veje og Grønne områder, Roskilde Kommune"** gennemført et monitoringsprogram for løvfrø med henblik på at konstatere udbredelse og forekomster af arten i udsætningsområdet i 2020. Monitoringsområdet omfatter området nord for Holbæk Motorvejen og arealerne vest for Roskilde ved Boserup og Svogerslev. De nye paddesøer ved Boserup og Svogerslev blev hovedsageligt anlagt på kommunale arealer, der siden er blevet afgræsset af kreaturer, får og heste, da denne driftsform er med til at sikre optimale leve- og ynglemuligheder for padderne. Udover at begunstige løvfrøen og den generelle biodiversitet har naturplejeprojektet også været til stor gavn for stor vandsalamander, spidssnudet frø, butsnudet frø, skrubtudse og lille vandsalamander og forhåbentligt vil grøn frø også kunne sprede sig til de nye paddesøer fra de nuværende bestande ved Store Kattinge Sø.

Paddemoniteringen er gennemført i løbet af april, maj, juni, 2020, og der er gennemført lytning, ketsching og visuel eftersøgning.

Resultat: Der blev konstateret løvfrø-forekomster i 22 søer, dermed blev der konstateret løvfrø i en sø mere end i 2019, men udbredelsesmønsteret er ændret lidt. Der blev konstateret løvfrø i 5 nye søer alle omkring Svogerslev, til gengæld blev der ikke konstateret løvfrø i 4 af løvfrøsøerne fra 2019, alle beliggende i den nordlige del af udbredelsesområdet.

Når man ser på antal kvækkende løvfrø-hanner og antallet af løvfrø-søer i projektområdet ser det således ud til, at der for 1. gang siden reintroduktionen er sket en stabilisering i forhold til antal individer og antal ynglesøer for løvfrøens vedkommende i Roskilde Kommune.

Løvfrø: Der blev hørt kvækkende løvfrø i 22 søer, skønnet antal ca. 130-140 stk (her er dog ikke medtaget løvfrøer fra lokalitet 4, hvis denne tages med, er det samlede antal kvækkende løvfrø-hanner på højde med antallet i 2019) og der blev fundet løvfrøhaletudser eller løvfrø-ægklumper i 11 søer.

Stor vandsalamander: Blev fundet i 19 søer og ynglede i 14 søer.

Spidssnudet frø: Blev fundet i 6 søer og ynglede i 1 sø.

Butsnudet frø: Blev fundet i 8 søer og ynglede i 2 søer.

Skrubtudse: Blev fundet i 10 søer og ynglede i 2 søer.

Lille vandsalamander: Blev fundet i 20 søer og ynglede i 15 søer.

Fisk: Der blev ikke fundet fisk i løvfrøsøerne.

De kvækkende løvfrø-hanner fylder lydbilledet på forår- og forsommeraftnerne fra april til juni mellem Svogerslev og Boserup til de lokale beboeres store glæde.

I 2020 kvækkede de endda sammen med 2 syngende engsnarre på Boserup-engene.

Foto: H.O. Hansen

Hørhusene: En voksen stor vandsalamander og en salamander-larve! Salamanderlarverne kan kendes på de prikkede haler.

Der blev fundet stor vandsalamander i 19 søer og yngel i 14 søer.

Stor vandsalamander yngler i søer uden tilstedeværelse af fisk. Man kan let genkende arten på dens helt orange underside. Udenfor ynglesæsonen, som løber fra marts til juli, kravler stor vandsalamander rundt om natten på mere eller mindre fugtige arealer under buske og træer, hvor de spiser insekter og orme på jorden. De flotte hanner har i ynglesæsonen en flot, takket rygkam og "danser" foran hunnerne og imponerer konkurrerende hanner. Man ser ofte arten i kælderskakter osv. og i landfasen kan den godt forveksles med et firben, men er langsom og vortet, har ensfarvet, sort-brun ryg og sider samt en orange bug.

Spidssnudet frø blev fundet i 6 søer og ynglede i 1 sø.

Spidssnudet frø og den nærtbeslægtede og meget lignede art butsnudet frø findes begge i området øst og nord for Roskilde.

Spidssnudet frøs levested er søer, mose- og engarealer og andre fugtige arealer og den yngler helst i søer med store lavvandede bredzoner og helst uden tilstedeværelse af fisk.

Spidssnudet frø yngler ofte i de samme vandhuller som butsnudet frø. De to arter lægger ofte deres æg blandet mellem hinanden. Hunnen lægger mellem 500 og 3.000 æg. Æggene lægges et sted, hvor det kan hænge fast i noget bevoksning under vandet.

Butsnudet frø blev fundet i 8 søer og ynglede i 2 søer.

Lille vandsalamander blev fundet 20 søer og ynglede i 15 søer.

Skrubtudse blev fundet i 10 søer og ynglede i 2 søer.

Løvfrø-monitoringen blev i 2020 gennemført i den nordvestlige del af Roskilde Kommune.

I alt blev der i 2020 konstateret løvfrø i 22 søer, dvs. en sø mere end i 2019. Der er tale om nye løvfrøforekomster i 5 søer, angivet med røde cirkler. Samtidig er der dog ikke konstateret løvfrøforekomster i 4 søer, (angivet med sorte cirkler) hvor der var fund i 2019.

Roskilde/Svogerslev/Magrethehåb: Sydlige lokaliteter med løvfrø, 2020.

Roskilde/Hørhusene/Boserup: Nordlige lokaliteter med løvfrø, 2020.

Lokalitet 1: Syd for Holbækvej, mellem Roskilde og Svogerslev.

Meget fin ynglesø for padder med forholdsvis god vandkvalitet. Søen er beliggende på kornmark og har en frizone bevokset med pilebuske og træer. Søen har fine bredzoner.

Flora: Stor opblomstring af trådalger, bredbladet dunhammer, vejbred skeblad, svømmende vandaks, gul iris, vandmynte, kattehale, forglemmigej, lysesiv, lådden dueurt, brombær.

Padder: 1 stk. kvækkende løvfrø, stor vandsalamander, lille vandsalamander, butsnudet frø, spidssnudet frø.

Pleje: Ingen behov for pleje.

Lokalitet 2: Syd for Holbækvej, mellem Roskilde og Svogerslev.

Mindre sø/mergelgrav, beliggende omkranset af dyrket mark. Rundt om den lille, forholdsvis dybe sø med stejle kanter er der et smalt bælte af kraftig urtevegetation og høje græsser og star. Søen er fuldt soleksponeret. Der er planlagt jorddeponi på den omkringliggende mark.

Flora: Bredbladet dunhammer, svømmende vandaks, vandranunkel.

Fisk: Ingen.

Padder: 2 stk. kvækkende løvfrø, stor vandsalamander, lille vandsalamander, butsnudet frø, spidssnudet frø.

Pleje: Ingen behov for pleje.

Lokalitet 3: Kommunalt areal syd for Svogerslev Idrætspark,

Ganske lille nyetableret paddesø. Søen var meget optrådt da den fungerede som vandingssted for kreaturer som sommerafgræsser den lille eng. Det virker som om, at der stadig er fungerende dræn, der afvander søen.

Flora: ingen.

Fisk: ingen.

Padder: 1 stk. kvækkende løvfrø

Pleje: Der bør søges efter dræn, som i givet fald ødelægges. Hvis der ikke er dræn, bør søens udvides og uddybes betydeligt.

Lokalitet 4: Regnvandsbassin, Svogerslev. Foto fra efteråret 2020

Stort forholdsvis dybt regnvandsbassin beliggende centralt i Svogerslevs villakvarter på et mindre friareal.

Flora: Store mængder trådalger, der umuliggør ketsching efter haletudser og fisk.

Fisk: uvist.

Padder: Der er ikke konstateret løvfrø i forbindelse med denne undersøgelse, men fra anden side er det efterfølgende blevet oplyst, at der var mange kvækkende løvfrøer i søen i foråret 2020, antallet er dog uvist.

Pleje: Der er behov for en total oprensning af regnvandsbassinet.

Lokalitet 5: Langengen, Svogerslev

Stor lavvandet sø, som ligger på stort heget engareal, som sommerafgræsses af islandske heste. Mod syd støder søen op til lille lund.

Flora: Meget rig akvatisk flora, hvor der dog i 2020 var en del opblomstring af trådalger, derudover var der kransnålalger, vandranunkel, vandkarse, bredbladet dunhammer, manna-sødgræs, rævehale, manna-sødgræs, tykbladet ærenpris, rørgræs, glanskapslet siv.

Fisk: Ingen.

Padder: 15-20 stk kvækkende løvfrø + æg og haletudser, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver, butsnudet frø, skrubbtudse.

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 6: Langengen, Svogerslev

Større lavvandet sø som ligger åbent på stort heget engareal, der sommer-afgræses af islandske heste. Søen er anlagt på lerbund og akvatisk - og sumpflora er langsomt ved for alvor at indfinde sig.

Flora: Kærpadderokke, kransnålalger, vandranunkel, dunhammer, kogleaks, sumpstrå, glanskapslet siv, blågrå siv.

Fisk: Ingen.

Padder: 5-6 stk kvækkende løvfrø, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver, spidssnudet frø.

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 7: Langengen, Svogerslev

Større lavvandet sø, som ligger åbent på stort heget engareal, der sommerafgræsses af islandske heste.

Flora: nogen opblomstring af trådalger, sumpstrå, kærpadderok, agerpadderok, tykbladet ærenspris, ferskenpileurt, vandpileurt, glanskapslet siv, blågrå siv, søkogleaks, krybhvene, rævehale, lysesiv.

Fisk: Ingen.

Padder: 6-8 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper, stor vandsalamander + larver spidssnudet frø, lille vandsalamander + larver.

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 8: Langengen, Svogerslev

Stor lavvandet sø som ligger omkranset af lund mod nord og øst. Søen er beliggende på et stort heget engareal, der sommer-afgræsses af islandske heste.

Flora: Kransnålalger, kærpadderok, vandranunkel, tagrør, glanskapslet siv, manna-sødgræs, krybhvene, og tykbladet ærenspris.

Fisk: Ingen.

Padder: 4-5 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper og haletudser, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver, spidssnudet frø, skrubbtudse,

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 9: Langengen, Svogerslev

Stor lavvandet sø, som ligger centralt placeret på stort heget engareal, der sommer-afgræsses af islandske heste. Mod nord og vest støder søen op til lund og pilebuskads.

Flora: Voldsom opblomstring af trådalger, kærpadderok, kransnålalger, manna-sødgræs, svømmende vandaks, vandpileurt, vandranunkel, bredbladet dunhammer, grenet pindsvineknop, vejbred-skeblad, blågrå siv, manna-sødgræs, glanskapslet siv.

Fisk: Ingen.

Padder: 15-20 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper og haletudser, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver, spidssnudet frø, butsnudet frø + ægklumper af brune frøer, skrubtudse + ægstreng.

Pleje: Der er ikke behov for pleje.

Lokalitet 10: Langengen, Svogerslev.

Større ret lavvandet sø, som støder direkte op til levende hegn med tjørn og slåen. Søen ligger på et stort heget engareal, der sommer-afgræsses af islandske heste.

Flora: Kransnålalger, trådalger, vandranunkel, tykbladet ærenspris, blågrå siv, sumpstrå.

Fisk: Ingen.

Padde: 8-10 stk. kvækkende løvfrø + haletudser, stor vandsalamander + larver, spidssnudet frø + nyforvandlede spidssnudet frø, lille vandsalamander + larver, skrubtudse + haletudser og nyforvandlede skrubtudser,

Pleje: Der er ikke behov for pleje.

Lokalitet 11: Langengen, Svogerslev.

Stor lavvandet sø, som ligger på stort heget engareal omkranset af levende hegn med hvidtjørn og slåen. Arealet afgræsses af islandske heste. Sumpflora og akvatisk flora har svært ved at etablere sig på den meget lerrige bund.

Flora: Kun lidt vegetation, kransnålalger vandranunkel, manna sødgræs.

Fisk: Ingen.

Padder: 4-5 stk. kvækkende løvfrø, stor vandsalamander, lille vandsalamander.

Pleje: Der er ikke behov for pleje.

Lokalitet 12: Dømmeshøj, Svogerslev.

Lidt større, meget lavvandet sø som er beliggende op til villahaver mod vest og et større rekreativt sletteareal, som driftes med høslet.

Flora: Kransnålalger, sumpstrå, kærpadderokke, smalbladet og bredbladet dunhammer, glanskapslet siv, vandranunkel, pindsvineknop, manna-sødgræs.

Fisk: Ingen.

Padder: 3 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper, stor vandsalamander + larver, butsnudet frø + ægklumper, lille vandsalamander + larver.

Plejebehov: Maskinel uddybning af søen med 30-40 cm, hvilket samtidig vil fjerne opvækst af pil og dunhammer.

Lokalitet 13: Svogerslev, friareal for enden af Enghaven.

Større sø, mose og engareal, som er beliggende på større sletteareal lige nord for Svogerslev. Arealet holdes åbent med slåning. Søen er forholdsvis lavvandet og tilstanden er meget afhængig af nedbørsmængderne.

Flora: Vandpileurt, svømmende vandaks, sødgræs, bredbladet dunhammer, vandranunkel, sumpstrå.

Fisk: Ingen.

Padder: 3-4 stk. kvækkende løvfrø, stor vandsalamander + larver, spidssnudet frø, butsnudet frø, skrubbtudse, lille vandsalamander + larver.

Plejebehov: Der er ikke behov for pleje.

Lokalitet 14: Kærgården vestligste. Foto fra december, 2020.

Den helt nye sø er beliggende på brakmark, som for nyligt er blevet heget og nu afgræsses intensivt af galloway på helårsbasis. Arealet vil på sigt få eng- og overdrevslignende karakter. Søen var i maj og juni noget uklar og var under begyndende tilgroning med dunhammer, men kreaturerne påvirkning af søen ser ud til at gavne ift. tilgroning.

Flora: Dunhammer og lidt vandranunkel.

Fisk: Ingen.

Padder: 4-5 stk. kvækkende løvfro, stor vandsalamander, lille vandsalamander, skrubtudse.

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 15: Kommunalt areal ved Margrethehåbsvej, nordligste.

Den lille sø er beliggende på større engareal som omkranses af levende hegn. Engen afgræsses intensivt af galloway på helårsbasis.

Flora: Kransnålalger, kærpadderok, sumpstrå, krybhvene, kruset skræppe, vejbredekeblad, smalbladet dunhammer, strandkogleaks, glanskapslet siv.

Fisk: Ingen.

Padder: 7-8 stk. kvækkende løvfrø, ynglende stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver, butsnudet frø, skrubbudse.

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 16: Margrethehåbsvej.

Den aflange, mindre sø er beliggende på en intensivt afgræsset engparcel. Søen er ret næringsrig med tørveagtig bund. Arealet afgræsses af gallowaykreaturer på helårsbasis.

Flora: Kransnålalger, grønalger, vandranunkel, kærpadderok, dyndpadderok, vandærenpris, vandpileurt, knippestar, vandmynte, vejbredekeblad, tiggerranunkel.

Fisk: Ingen.

Padder: 5-6 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver, butsnudet frø og skrubbtudse.

Pleje: Der er ikke behov for pleje.

Lokalitet 17: Hørhusene, sydlige sø på det kommunale "overdrev".

En mindre sø, som i det tidlige forår har en ganske stor vandflade, men hvor vandfladen hurtigt svinder, indtil søen næsten er forsvundet hen på sommeren. På denne baggrund må det formodes at der stadig er fungerende dræn, der delvist afvander søen. Søen er beliggende på kuperet overdrevsareal med spredt opvækst af buske. Overdrevet er omkranset af levende hegn, og arealet er således optimalt for løvfrøer og andre padder.

Flora: Vandranunkel, vandærenpris. I øvrigt tiggerranunkel, sumpstrå, glanskapslet siv, kruset vandaks, krybhvene, svømmende vandaks, lådden dueurt. Lidt vejbredekeblad og mannasødgræs.

Fisk: Ingen.

Padder: 10-12 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver.

Pleje: Der er behov for eftersøgning og afskæring af dræn.

Lokalitet 18: Hørhusene, nordlige sø på det kommunale "overdrev".

Den lille sø er beliggende på en kuperet fold omkranset af levende hegn. Det lille overdrev afgræsses af får.

Flora: Manna-sødgræs, vandranunkel, sumpstrå, pindsvineknop og glanskapslet siv.

Fisk: Ingen.

Padder: 8-10 kvækkende løvfrø + haletudser af løvfrø, stor vandsalamander + larver af stor vandsalamander, lille vandsalamander + larver.

Pleje: Intet behov.

Lokalitet 19: Hørhusene, Rideskolen.

Mindre, lavvandet sø beliggende på rideskolens kommunale jord som afgræsses af heste. Søen viser en høj grad af tilgroning og tørrer tidligt ud i tørre, varme somre!

Flora: Søens bund er domineret af akvatiske mosser, men der er også noget vandranunkel, glanskapslet siv og strandkogleaks.

Fisk: Ingen.

Padder: 6-8 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper, stor vandsalamander + larver, skrubtudse, lille vandsalamander + larver.

Pleje: Søen bør uddybes, da den ofte tørrer for tidligt ud på sommeren, inden paddeynglen når at forvandle sig. Det er vigtigt, at søen til stadighed afgræsses.

Lokalitet 20: Hørhusene, Boserup-engen syd.

Den lille sø er beliggende på et engareal omgivet af levende hegn og gamle træer. Søen er en meget lavvandet med meget store bredzoner i foråret. Søen tørrer ofte ud sidst på sommeren. Arealet afgræsses af islandske heste og kreaturer

Flora: Kruset vandaks, vandranunkel, sødgræs, kogleaks, kruset vandaks, bredbladet dunhammer, vejbred-skeblad, sumpstrå, glanskapslet siv.

Fisk: Ingen.

Padder: 20-25 stk. kvækkende løvfrø + ægklumper og haletudser, stor vandsalamander + larver, lille vandsalamander + larver.

Pleje: Intet behov for pleje.

Lokalitet 21: Hørhusene, Boserup-engen øst.

Større sø beliggende på engareal som afgræsses af islandske heste. Formentligt bliver søen oversvømmet fra den nærliggende å i højvandssituationer. Søen er forholdsvis dyb med veldefineret smal bredzone.

Flora: Strandkogleaks, sumpstrå, strandkogleaks, kærpadderok og kruset vandaks. Desuden sumpstrå, tagrør, rørgræs, vejbredskeblad, vandpileurt, fladstrået siv, blågrå siv, kruset skræppe, toradet star, gul fladbælg.

Fisk: ingen fisk konstateret.

Padder: 3 stk. kvækkende løvfrø, skrubbtudse, lille vandsalamander.

Pleje: intet behov for pleje.

Lokalitet 22: Boserupvej, Parcelgården.

Søen er forholdsvis dyb med en smal bredzone. Søen er beliggende på mindre friareal direkte neden for dyrket agerjord, og støder mod nord op til Boserupvej og mod syd ned til mose- og engparcel. Søen er meget eutrofieret.

Flora: Søen er meget eutrofieret og der er voldsom opvækst af trådalger som "kvæler" de andre vandplanter som vandranunkel, vandpileurt, hvid åkande. Bredzonen er tilgroet med kogleaks.

Fisk: Ingen.

Padder: 5-6 stk. kvækkende løvfrø, stor vandsalamander, lille vandsalamander + larver af lille vandsalamander, skrubtudse.

Pleje: Ingen behov for pleje her og nu, men på sigt bør der etableres afgræsning og en større frizone uden opdyrkning og gødning, hvis det er muligt.